

Міністерство освіти і науки України  
Національний університет водного господарства та  
природокористування  
Навчально-науковий інститут права  
Кафедра правових природоохоронних дисциплін

**07-05-79M**

## **МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ**

до практичних занять та виконання самостійної роботи  
з навчальної дисципліни  
«Основи інтелектуальної власності»  
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського)  
рівня  
за освітньо-професійною програмою «Право»  
спеціальності 081 «Право»  
денної та заочної форми навчання

Рекомендовано  
науково-методичною радою  
з якості ННП  
Протокол № 2 від 26.09.2024 р.

Рівне – 2024

Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Основи інтелектуальної власності» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Право» спеціальності 081 «Право» денної та заочної форми навчання. [Електронне видання] / Мельничук Ю. І. – Рівне : НУВГП, 2024. – 34 с.

Укладач: Мельничук Ю. І., к.філос.н., доцент, доцентка кафедри правових природоохоронних дисциплін.

Відповідальний за випуск: Швець О. М., к.ю.н., доцентка, в.о. завідувача кафедри правових природоохоронних дисциплін.

Керівник групи забезпечення спеціальності 081 «Право» Міщук І. В.

Попередня версія методичних вказівок: 07-05-65.

© Ю. І. Мельничук, 2024

© НУВГП, 2024

## ЗМІСТ

Передмова .....	4
1. Опис навчальної дисципліни та її структура	
1.1. Опис навчальної дисципліни.....	5
1.2. Тематика практичних занять .....	9
1.3. Контрольні заходи та засоби діагностики .....	10
1.4. Критерії та шкала оцінювання .....	11
2. Плани практичних занять .....	14
3. Індивідуальна та самостійна робота .....	26
Рекомендована література .....	28

## ПЕРЕДМОВА

Інтелектуальна власність є фундаментальним активом сучасної економіки, який охоплює широкий спектр нематеріальних благ, що стимулюють інновації та розвиток.

Інновації, засновані на інтелектуальній власності, є ключовим фактором конкурентоспроможності підприємств та економічного зростання в цілому. Завдяки захисту інтелектуальної власності, підприємці мають змогу інвестувати в дослідження та розробки, що в свою чергу стимулює економічне зростання та створення нових робочих місць.

Правовий захист інтелектуальної власності є необхідною умовою для розвитку інноваційної економіки, оскільки він забезпечує впевненість творців у тому, що результати їхньої інтелектуальної діяльності будуть належним чином захищені від неправомірного використання.

Інноваційний розвиток України безпосередньо пов'язаний з активізацією творчого потенціалу нації та комерціалізацією результатів інтелектуальної діяльності.

Вивчення навчальної дисципліни «Основи інтелектуальної власності» в рамках юридичної освіти є необхідною умовою для підготовки висококваліфікованих фахівців, здатних ефективно захищати права суб'єктів інтелектуальної власності.

Предметом курсу є нормативно-правове регулювання відносин, пов'язаних зі створенням, використанням та захистом нематеріальних благ.

# ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ЇЇ СТРУКТУРА

## 1.1. Опис освітньої компоненти

**Мета освітньої компоненти «Основи інтелектуальної власності»** полягає у комплексному опрацюванні теоретичної основи та ознайомленні із практичними аспектами правового регулювання інтелектуальної власності. Програма курсу передбачає детальний аналіз національного та міжнародного законодавства, дослідження різних об'єктів інтелектуальної власності, особливостей їхньої охорони та захисту, а також питань оцінки нематеріальних активів.

**Завдання освітньої компоненти** полягає у:

- усвідомлення особливостей життєвих циклів об'єктів права інтелектуальної власності;
- розумінні механізмів правової охорони об'єктів права інтелектуальної власності в Україні;
- опануванні нормативних основ міжнародного спрямування щодо інтелектуальної власності
- моделювання проблемної ситуації з подальшим її вирішенням спираючись на чинні нормативні основи;
- розумінні різних категорій спорів щодо об'єктів інтелектуальної власності;
- розумінні способів та форм захисту об'єктів інтелектуальної власності.

**У результаті вивчення освітньої компоненти здобувач освіти повинен:  
сформувати такі компетентності**

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

ЗК18. Здатність володіти навичками публічних виступів, ведення переговорів, професійної та наукової дискусії, підготовка та демонстрація результатів дослідження

ЗК19. Здатність мобілізувати ресурси, організувати та планувати власну діяльність

ЗК20. Вміння працювати з даними, володіти інформаційному грамотністю, комунікацією та взаємодією у цифровому суспільстві.

СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.

СК5. Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини .

СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення

СК18. Здатність до складання процесуальних документів

СК19. Здатність до адаптації у професійному середовищі, вміння вирішувати складні професійні задачі, застосовуючи сучасні інформаційні технології

СК21. Здатність до розуміння теоретичних засад явища корупції, причини її виникнення і вплив на різні сфери життя, основ національної антикорупційної політики, типових корупційних ризиків та заходів щодо їх усунення;

СК22. Здатність до розуміння основних засад академічної доброчесності, процедури її забезпечення та відповідальність учасників освітнього процесу за порушення її принципів і норм

**знати та вміти (програмні результати навчання)**

РН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

РН12. Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.

РН13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

РН14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.

РН15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

РН16. Використовувати комп'ютерні програми, необхідні у правничій діяльності.

РН20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

РН22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

РН24. Набуття практичних навичок із планування та управління власною діяльністю.

РН25. Уміти передбачати, виявляти та аналізувати проблеми, пов'язані з корупцією та академічною доброчесністю, реалізовувати заходи щодо їх запобігання у межах напрямів своєї діяльності.



## 1.2. Тематика практичних занять

№	Назва теми	К-сть год. л.ф.н	К-сть год. з.ф.н
<i>Модуль 1.</i>			
1.	<i>Загальні положення про інтелектуальну власність</i>	2	
2	<i>Система охорони інтелектуальної власності</i>	2	2
3	<i>3.1. Джерела права інтелектуальної власності. 3.2. Основні міжнародні договори та організації в сфері ІВ</i>	4	
4	<i>Авторське право та суміжні права</i>	4	2
5	<i>Патентне право.</i>	4	2
6	<i>Характеристика нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності, специфіка їх правової охорони.</i>	2	2
<i>Модуль 2.</i>			
7	<i>Життєвий цикл об'єктів інтелектуальної власності. Комерціалізація. Оцінка вартості об'єктів інтелектуальної власності.</i>	2	2
8	<i>Договори у сфері інтелектуальної власності. Правові засади укладання окремих видів договорів у сфері інтелектуальної власності</i>	4	2
9	<i>Експертиза у сфері інтелектуальної власності.</i>	2	2

10	<i>Юридична відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності.</i>	2	2
11	<i>Правові засади захисту прав у сфері інтелектуальної власності</i>	2	
	Всього	30	14

### **1.3. Контрольні заходи та засоби діагностики**

Для комплексної оцінки рівня підготовки студентів із навчальної дисципліни, предметом полем вивчення якої є основні характеристики інтелектуальної власності, перевіряються:

- \* вміння аргументувати власну точку зору, спираючись на нормативну базу, під час обговорення теоретичних питань;

- \* вміння здійснювати пошук шляхів вирішення практичних кейсів;

- \* вміння працювати з різними базами даних;

- \* візуалізувати та схематизувати матеріал із курсу;

- \* вміння створювати документи щодо інтелектуальної власності (наприклад, складання різних видів договорів, оформлення заявки на отримання охоронного документу, створення позовної заяви тощо).

- \*вміння працювати як індивідуально так і в мінігрупах виконуючи практичні завдання;

- \*успішне проходження модульних контролів;

- \*написання різних видів робіт.

## 1.4. Критерії та шкала оцінювання

Оцінювання здобувачів освіти передбачає врахування різноманітних аспектів підготовки здобувачів освіти від опанування теоретичними знаннями до демонстрування практичних навичок.

Оцінювання спрямоване на визначення рівня розвитку ключових компетенцій, необхідних для успішної професійної діяльності.

.При цьому враховується :

\*знання теоретичного матеріалу: повнота, точність, глибина знань;

\*вміння аналізувати інформацію: здатність виділяти головне, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, робити висновки;

\*практичні навички: вміння застосовувати теоретичні знання для розв'язання задач, працювати з нормативно-правовими актами, базами даних;

\*творчість: здатність генерувати нові ідеї, пропонувати оригінальні рішення;

\*комунікативні навички: вміння чітко і лаконічно висловлювати свої думки, працювати в команді.

У процесі вивчення навчальної дисципліни здобувачі освіти повинні відтворювати із розумінням теоретичний матеріал, виконати завдання до тем, демонструвати сформовані практичні навички при виконанні практичних завдань, скласти модульні контролі.

Розрахунок балів включає:

60 балів - за вчасне та якісне виконання завдань, які передбачені до кожної теми. Це становить поточну (практичну) складову його оцінки (детальний розрахунок

балів розміщено на сторінці освітньої компоненти у навчальній платформі Moodle).

20 балів – модульний контроль 1;

20 балів – модульний контроль 2.

Усього 100 балів.

Також, здобувачі вищої освіти можуть отримати додаткові бали при виконання різних видів робіт наукового спрямування (наприклад, написання статей, тез, доповідей та ін.). У такому випадку теми можуть бути вибрані самостійно, але із узгодженням з викладачем. Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>

Оцінювання виконання завдань здійснюється за такими критеріями (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленими до цілого числа):

0% - завдання не виконано;

40% - завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;

60% - завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження здобувача освіти не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;

80% - завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки несистемного характеру ;

100% - завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

### Національна шкала оцінювання

Кількість набраних балів студентом	Оцінка за національною шкалою
90-100 балів	Зараховано
82-89 балів	
74-81 балів	
64-73 балів	
60-63 балів	
35-59 балів	Не зараховано з можливістю повторного складання
1-34 балів	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням курсу

*Основні форми навчання: традиційна лекція, проблемна лекція, вебінари, практичні заняття, самостійна робота, інтерактивна лекція/практичне заняття із використанням інформаційних технологій та орієнтацією на розвиток практичних навичок.*

*Основні методи навчання: пояснення, дискусія, робота із джерелами, проєктна робота (індивідуальна та групова), використання наочності (схеми, таблиці, діаграми) тощо.*

## 2. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

### МОДУЛЬ I

#### *Тема 1. Загальні положення про інтелектуальну власність*

##### **План**

1. Характеристика понять «творчість» та «свобода творчості». Законодавчі аспекти свободи творчості.
2. Інтелектуальна власність: ретроспективний аналіз.
3. Загальна характеристика основних теорій у сфері інтелектуальної власності.
4. Співвідношення понять «право власності» та «право інтелектуальної власності».

##### *Завдання до теми:*

1. *Створіть схему історичного розвитку уявлення про інтелектуальну власність.*
2. *Чи обмежена свобода творчості? Відповідь обґрунтуйте.*
3. *Визначте спільне та відмінне між поняттями «право власності» та «право інтелектуальної власності». Наведіть приклади*

#### *Тема 2. Система охорони інтелектуальної власності*

##### **План:**

1. Поняття системи охорони інтелектуальної власності.

2. Сукупність органів державної влади, нормативно-правових актів та процедур, спрямованих на охорону прав інтелектуальної власності на території України.
3. Особливості реформування державної системи інтелектуальної власності: ретроспективний аналіз.
4. Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій (УКРНОІВІ).

*Завдання до теми:*

1. *Створіть схему системи охорони інтелектуальної власності в Україні.*
  2. *Проаналізуйте функції та завдання УКРНОІВ.*
  3. *Визначте особливості державного нагляду і контролю у сфері інтелектуальної власності.*
  4. *Проаналізуйте державні стандарти у сфері інтелектуальної власності:  
ДСТУ в галузі промислової власності: ДСТУ 3574-97 Патентний формуляр. Основні положення. Порядок складання та оформлення; ДСТУ 3575-97 Патентні дослідження. Основні положення та порядок проведення.*
- *Додатковий (оновлений) перелік документів для опрацювання розміщено у навчальній платформі Moodle*

### **Тема 3.**

#### **Заняття 3.1. Джерела права інтелектуальної власності.**

##### **План**

1. Характеристика статей Конституції України щодо інтелектуальної власності. (Ст.9,41,54).
2. Основні положення цивільного кодексу України щодо інтелектуальної власності.
3. Аналіз норм щодо інтелектуальної власності в інших кодексах.
4. Спеціальне законодавство у сфері інтелектуальної власності.

##### *Завдання до теми:*

1. *Проаналізуйте основні положення цивільного кодексу України щодо інтелектуальної власності (визначте статті).*

2. *Проаналізуйте Відомчі нормативно-правові акти . Наприклад, Наказ «Про затвердження Порядку державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються майнових прав на твір»*

*\*Оновлений перелік документів можна віднайти на сайті Міністерства економіки України.*



## ***Заняття 3.2. Основні міжнародні договори та організації в сфері ІВ***

### ***План***

1. Характеристика міжнародної джерельної бази щодо інтелектуальної власності: договори, конвенції та організацій
2. Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ). Характеристика.
3. Аналіз основних положень Паризької конвенції для охорони промислової власності.
4. Аналіз основних положень Бернської конвенції для охорони літературних і художніх творів.
5. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків. Договір про патентну кооперацію (РСТ) та ін.

### ***Завдання до теми:***

1. *Опишіть основні цілі та завдання ВОІВ.*
2. *Створіть нотатки щодо міжнародних договорів у сфері авторського та суміжного права.*
3. *Складіть анотацію міжнародних договорів, що регулюють промислову власність.*
4. *Міжнародні союзи у сфері інтелектуальної власності , їх характеристика.*

## **Тема 4. Авторське право та суміжні права**

### **План**

1. Поняття авторського права.
2. Об'єкти авторського права.
3. Твори, які не охороняються авторським правом.
4. Суб'єкти авторського права.
5. Поняття співавторства.
6. Права суміжні з авторськими.
7. Характеристика об'єктів суміжних прав.
8. Суб'єкти суміжних прав.
9. Специфіка правової охорони авторського права та суміжних прав.

### *Завдання до теми:*

1. *Випишіть із нормативних документів умови охороноздатності, майнові та немайнові права на об'єкти авторського права.*
2. *Випишіть із нормативних документів умови охороноздатності, майнові та немайнові права на об'єкти суміжного права.*
3. *Заповніть документи на отримання авторського свідоцтва.*
4. *Алгоритмізуйте кроки щодо отримання охоронного документу на об'єкти авторського права та суміжних прав.*
5. *Обґрунтуйте особливості правової охорони авторського права.*

## **Тема 5. Патентне право**

### **План**

1. Поняття та зміст патентного права.
2. Об'єкти патентного права.
3. Суб'єкти патентного права.
4. Принципи патентного права: принцип територіальності; принцип новизни; принцип винахідницького рівня; принцип промислової придатності.
5. Строки чинності патентних прав.
6. Патентні дослідження. Патентна документація та патентний пошук.
7. Міжнародна патентна класифікація (МПК).

### *Завдання до теми:*

1. *Випішіть із нормативних документів умови охороноздатності об'єктів промислової власності.*
2. *У чому полягає особливості правового регулювання конфіденційної інформації.*
3. *Яку інформацію можна віднести до конфіденційної?*
4. *Наведіть приклад роботи із МПК.*
5. *Створіть заявки на різні об'єкти промислової власності. Назвіть їх особливості.*
6. *Побудуйте алгоритм патентування результатів технічної творчості.*
7. *Права та обов'язки власника патенту.*

## ***Тема 6. Характеристика нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності, специфіка їх правової охорони.***

### **План**

1. Поняття нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності.
2. Характеристика таких об'єктів інтелектуальної власності як: топографії інтегральних мікросхем; сорти рослин, породи тварин; ноу-хау; бази даних; комп'ютерні програми та ін..
3. Проблеми правової охорони нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності.

### *Завдання до теми:*

1. *Наведіть приклади відкриттів та наукових відкриттів. З'ясуйте різницю між поняттями.*
2. *Раціоналізаторська пропозиція як об'єкт інтелектуальної власності.*
3. *База даних як об'єкт інтелектуальної власності*
4. *Правове регулювання ноу-хау.*
5. *Особливості правової охорони сортів рослин та породи тварин: особливості їх реєстрації.*
6. *Комп'ютерна програма як об'єкт інтелектуальної власності.*
7. *Особливості оформлення прав на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності.*
8. *Проаналізуйте співвідношення термінів: «інтегральна мікросхема», «компонування інтегральної мікросхеми», «топографія інтегральної мікросхеми», «топологія інтегральної*

*мікросхеми». Проаналізуйте дефініцію спираючись на джерельну базу.*

## **Модуль 2**

### **Тема 7. Життєвий цикл об'єктів інтелектуальної власності. Комерціалізація. Оцінка вартості об'єктів інтелектуальної власності.**

#### **План**

1. Життєвий цикл об'єкта інтелектуальної власності.
2. Управління на різних етапах життєвого циклу об'єктів ІВ.
3. Способи комерціалізація об'єктів інтелектуальної власності.
4. Поняття комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності. Характеристика способів.
5. Оцінка вартості об'єктів інтелектуальної власності.

#### *Завдання до теми:*

1. *Опишіть доцільність використання певної стратегії комерціалізації.*
2. *Алгоритмізуйте дій постановки/зняття об'єктів інтелектуальної власності на облік як нематеріального активу.*
3. *Методи оцінки вартості об'єктів інтелектуальної власності.*

**Тема 8. Договори у сфері інтелектуальної власності.  
Правові засади укладання окремих видів договорів у сфері  
інтелектуальної власності**

**План**

1. Загальні положення про договори у сфері інтелектуальної власності.
2. Законодавчі аспекти розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.
3. Види договорів у сфері інтелектуальної власності: їх загальна характеристика.
4. Особливості укладання та сутність таких договорів як: ліцензійний договір; договір про передачу виключних майнових прав; договір про створення за замовленням; договір про конфіденційність та ін.
5. Договори щодо об'єктів авторського права і суміжних прав.

*Завдання до теми:*

1. Створіть таблицю та заповніть її, яка влучатиме такі колонки вид об'єкта інтелектуальної власності та вид договору, істотні умови договору.
2. Створіть приклади договорів (використовуючи матеріал тем 4,5,6 та виконане завдання 3 цієї теми).
3. Особливості Договору комерційної концесії.
4. Поясніть особливості Договору щодо інноваційних рішень (наприклад, Договори про трансфер технологій. Договір на виконання науководслідних, дослідно-конструкторських та технологічних робіт)

## **Тема 9. Експертиза у сфері інтелектуальної власності.**

### **План**

1. Поняття експертизи у сфері інтелектуальної власності.
2. Нормативно-правове регулювання з питань експертизи об'єктів інтелектуальної власності.
3. Судові експерти.
4. Незалежні експерти.
5. Експерти науково-дослідних установ.
6. Аналіз практики призначення судових експертиз у справах зі спорів, пов'язаних із захистом права інтелектуальної власності..

### *Завдання до теми:*

1. *Поняття експертизи у сфері інтелектуальної власності.*
2. *Судові експерти як складова охорони та захисту прав інтелектуальної власності.*
3. *Охарактеризуйте напрямки експертної діяльності в Україні.*
4. *Як здійснюється оформлення результатів судової експерти?*
5. *Нормативне регулювання експертиз у сфері інтелектуальної власності.*

## **Тема 10. Юридична відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності.**

### **План**

1. Поняття юридичної відповідальності.
2. Порушення прав на об'єкти інтелектуальної власності.

3. Особливості захисту прав інтелектуальної власності та його особливості.
4. Характеристика:
  - Дії, що визнаються порушенням права інтелектуальної власності.
  - Дії, що порушують права власників об'єктів промислової власності.
  - Основні порушення прав на об'єкти авторського права і суміжних прав. Категорії спорів.
5. Види відповідальності за порушення прав на об'єкти інтелектуальної власності.
6. Форми, порядки та способи захисту права інтелектуальної власності.

*Завдання до теми:*

1. *Охарактеризуйте дії (наведіть приклади), які можна вважати порушенням авторського права і суміжних прав.*
2. *Наведіть приклади цивільно-правової відповідальності.*
3. *Наведіть приклади адміністративно-правової відповідальності.*
4. *Наведіть приклади кримінальної відповідальності.*



## **Тема 11. Правові засади захисту прав у сфері інтелектуальної власності**

### **План**

1. Юрисдикційна форма захисту прав: загальна характеристика.
2. Особливості захисту від недобросовісної конкуренції.
3. Неюрисдикційної форми захисту об'єктів інтелектуальної власності.
4. Міжнародні стандарти забезпечення захисту прав інтелектуальної власності.
5. Захист прав інтелектуальної власності в рамках угоди TRIPS.
6. Проаналізуйте судову практику із захистом прав інтелектуальної власності.

### *Завдання до теми:*

1. *Охарактеризуйте особливості юрисдикційної та неюрисдикційної форм захисту об'єктів інтелектуальної власності.*
2. *Визначте основні положення угоди TRIPS.*
3. *Охарактеризуйте основи міжнародних стандартів забезпечення захисту прав інтелектуальної власності.*
4. *Визначте підстави та порядок вживання запобіжних заходів.*
5. *Особливості вирішення спорів у сфері інтелектуальної власності.*
6. *Напишіть позовну заяву щодо порушення прав у сфері інтелектуальної власності.*

### **3. Індивідуальна та самостійна робота здобувачів освіти**

З метою набуття компетентностей із навчальної дисципліни здобувачі освіти виконують різноманітні завдання. Наприклад, аналізують законодавство, вирішувати практичні проблеми, працюють із кейсами як індивідуально так і в міні групах з подальшим претендуванням напрацювань.

Самостійна робота студентів є невід'ємною частиною навчального процесу і передбачає виконання таких завдань, як детальний аналіз нормативно-правової бази, розв'язання практичних кейсів та візуалізація отриманих результатів.

Додаткові завдання можуть бути розміщені на навчальній платформі Moodle з подальшим обговоренням під час практичних занять, що забезпечує постійний зворотній зв'язок викладача зі здобувачами освіти.

Ефективність самостійної роботи студентів оцінюється шляхом спостереження за їхньою діяльністю на практичних заняттях, перевірки письмових робіт та проведення підсумкового контролю знань.

На початку вивчення дисципліни студентам пропонується індивідуальне творче завдання, яке обговорюється з викладачем. Оцінювання робіт здійснюється відповідно до критеріїв, опублікованих на навчальній платформі Moodle. Формат виконання завдання може передбачати написання наукових статей, есе, підготовку презентацій тощо.

*Орієнтовний перелік тем:*

1. *Особливості договору щодо передання майнових прав інтелектуальної власності на об'єкт створений у зв'язку з виконанням трудового договору/за замовленням.*

2. Особливості договору про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності.
3. Передумови договірного розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.
4. Управління та розпорядження правами інтелектуальної власності.
5. Умови патентування об'єктів промислової власності в іноземних державах.
6. Право на найменування місця походження товару (географічне зазначення).
7. Реєстрація топографії інтегральної мікросхеми.
8. Ліцензії та договори на ноу-хау.
9. Методика оцінки об'єктів інтелектуальної власності.
10. Процесуальні гарантії захисту прав інтелектуальної власності.
11. Судова практика захисту прав інтелектуальної власності.
12. Виконання рішень у справах про порушення прав інтелектуальної власності.
13. Охорона прав інтелектуальної власності в цивільному, адміністративному та кримінальному праві.
14. Охорона прав інтелектуальної власності в цивільному, адміністративному та кримінальному праві.
15. Реєстрація прав на об'єкти інтелектуальної власності.

*\* Можуть бути і інші теми, залежно від інтересів здобувача освіти та актуальності висвітлюваної проблеми.*

## 5. Рекомендована література

### Нормативно-правова

1. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Цивільний кодекс України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
4. Кримінальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
5. Митний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>
6. Кримінально-процесуальний кодекс України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
7. Господарський процесуальний кодекс України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
8. Кодекс законів про працю України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
9. Цивільний процесуальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>
10. Кодекс адміністративного судочинства України/ URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>

### Закони України

11. Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2415-19#Text>
12. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text>

13. Про охорону прав на промислові зразки. URL:  
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12/print1218034688041545#Text>

14. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг. URL:  
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12/print1218034688041545#Text>

15. Про правову охорону географічних зазначень. URL:  
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/752-14/print1218034688041545#Text>

16. Про охорону прав на компонування напівпровідникових виробів. URL:  
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/621/97-%D0%B2%D1%80/print1218034688041545#Text>

17. Про авторське право і суміжні права. URL:  
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#n855>

18. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту прав інтелектуальної власності. URL:  
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2974-20#Text>

### **Міжнародні договори та угоди в сфері інтелектуальної власності**

19. Сінгапурський договір про право з торговельних марок. URL:  
[https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995\\_h54#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_h54#Text)

20. Всесвітня конвенція про авторське право. URL:  
[https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995\\_052#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_052#Text)

21. Паризька конвенція про охорону промислової власності. URL:  
[https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995\\_123#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_123#Text)

22. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків. URL:  
[https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995\\_134#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_134#Text)

23. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995\\_051#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_051#Text)
24. Міжнародна конвенція з охорони нових сортів рослин. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995\\_856#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_856#Text)
25. Будапештський договір про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів з метою патентної процедури. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995\\_039](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_039)
26. Протокол до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995\\_583#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_583#Text)
27. Ніццька угода про Міжнародну класифікацію товарів і послуг для реєстрації знаків. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995\\_066#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_066#Text)
28. Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їхніх фонограм. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995\\_124#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_124#Text)
29. Гаазька угода про міжнародну реєстрацію промислових зразків. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995\\_132#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_132#Text)
30. Договір про патентне право. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/895\\_002](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/895_002)
31. Страсбурзька угода про Міжнародну патентну класифікацію. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/999\\_001#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/999_001#Text)
32. Локарнська угода про заснування Міжнародної класифікації промислових зразків. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995\\_b07#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_b07#Text)

33. Віденська угода про заснування Міжнародної класифікації зображувальних елементів знаків. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995\\_h33#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_h33#Text)

34. Додатковий перелік національної та джерельної бази розміщено на сторінці освітньої компоненти у навчальній платформі Moodle.

### **Основна література**

1. Інтелектуальна власність та патентознавство : підручник / Н. О. Білоусова, Н. В. Гаврушкевич, М. А. Данильченко та ін. : за ред. проф. П. М. Цибульова та доц. А. С. Ромашко. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. 374 с.
2. Попова Л.М. Інтелектуальна власність. Підручник. Л.М. Попова., А.В. Хромов, І.В. Шуба: Харків, «Федорко», 2021, с. 262.

### **Додаткова література:**

1. Експертиза у сфері інтелектуальної власності. URL: <https://ics.gov.ua/expert/eactivity/iexpertise/intellectual-property>
2. Аксютіна А.В., Нестерцова-Собакарь О.В., Тропін В.В. та ін. Інтелектуальна власність: навч. посібник . Д., 2018. 140с.
3. Бенедисюк І.М. та ін. Посібник для суддів з інтелектуальної власності К.: К.І.С., 2018. 242 с. URL: [http://nsj.gov.ua/files/1541665727IntellProperty\\_Handbook.pdf](http://nsj.gov.ua/files/1541665727IntellProperty_Handbook.pdf)
4. Ходаківський Є.І. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти: навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2019. 274 с.

5. Наказ №632 від 10.12.2019р. Про реорганізацію державної організації «Національний офіс інтелектуальної власності». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0632915-19#Text>
6. Світличний О.П. Право інтелектуальної власності: : Підручник. К.: НУБіП України, 2016. 355 с. URL: [https://www.businesslaw.org.ua/wp-content/Pidruchnyk\\_Pravo\\_intel\\_vlasnosti.pdf](https://www.businesslaw.org.ua/wp-content/Pidruchnyk_Pravo_intel_vlasnosti.pdf).
7. Мельничук Ю. Медіація у сфері інтелектуальної власності. Медіація як альтернативний спосіб вирішення спорів: вітчизняний та зарубіжний досвід: наукова монографія. за заг. ред. В.І. Цимбалюка. Львів: «Новий Світ - 2000», 2020 р. 172с. С.57-65.
8. Мельничук Ю.І. Особливості застосування посередництва у сфері інтелектуальної власності / Вплив євроінтеграції на розвиток юридичної науки в Україні: Матеріали В 80 І всеукраїнської заочної науково-практичної конференції (м. Рівне, 27-28 квітня 2017 р.). Рівне : Національний університет водного господарства та природокористування, 2017. - 234 с.
9. Мельничук Ю.І. Філософсько-правові аспекти медіації у сфері інтелектуальної власності. Юридичний науковий електронний журнал. 2020 р. №2. С.498-500. URL: <http://lsej.org.ua/index.php/arkhiv-pomeriv?id=123>
10. Мельничук Ю.І. Арбітражна процедура за правилами ВОІВ як ефективний альтернативний спосіб вирішення спорів. Науковий вісник публічного та приватного права: збірник наукових праць. Випуск 1. К.; Науково-дослідний інститут публічного права, 2020 р. 314с. С. 58-62



11. Виявлення порушення прав власників чинних охоронних документів та заявників на об'єкти промислової власності. Порядок та оформлення патентного формуляра : методичні рекомендації / за ред. В. Л. Петрова. Київ : Нора-прінт, 2000. 127 с.
12. Патентування винаходів в іноземних державах / Л. І. Ніколаєнко, І. Ю. Кожарська, В. С. Радомський, С. Й. Полачек. Київ : Держпатент України, 1999. 123 с.
13. Харитоновна О. І. Правовідносини інтелектуальної власності, що виникають внаслідок створення результатів творчої діяльності (концептуальні засади). Одеса : Фенікс, 2011. 346 с.
14. Капіца Ю. М., Ступак С. К., Жувака О. В. Авторське право і суміжні права в Європі : монографія. Київ : Логос, 2012. 696 с.
15. Енциклопедія інтелектуальної власності / за ред. проф. П.П. Крайнева. Київ, 2012. 660 с.
16. Лонг Д., Рей П., Жаров В.О., Шевелева Т.М., Василенко І.Е., Дроб'язко В.С. Захист прав інтелектуальної власності: норми міжнародного і національного законодавства та їх правозастосування. Практичний посібник. К.: К.І.С., 2007. 448 с.
17. Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності: постанова Пленуму Вищого господарського суду України від 17 жовтня 2012 р. № 12. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0012600-12#Text>
18. Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір:

Постанова КМУ від 27.12.2001 р. №1756. URL:  
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1756-2001-%D0%BF#Text>

19. Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав: Закон України від 15 травня 2018 р. № 2415-VIII. URL:  
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2415-19#Text>

### **Інформаційні ресурси**

1. Інформаційно-пошукова система законодавчих і нормативних документів України. URL: <http://www.rada.gov.ua>
2. Міністерства економіки України. Інтелектуальна власність. URL:  
<https://me.gov.ua/Tags/DocumentsByTag?lang=uk-UA&id=bb27fb37-4305-4686-9ea0-995d1c10f028&tag=DerzhavnaSluzhbaIntelektualnoiVlasnosti>
3. Державної системи правової охорони інтелектуальної власності. URL: <https://ukrpatent.org>
4. Державної організації «Українське агентство з авторських та суміжних прав». URL: <https://uacrr.org/>
5. Всесвітньої організації інтелектуальної власності. URL: <https://www.wipo.int/portal/en/index.html>
6. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua>
7. Спеціальна інформаційна система УКРНОІВІ. URL: <https://sis.nipo.gov.ua/uk/search/simple/>